

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Aktualizaci Národního plánu obnovy, včetně půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost
Č. J.	24/2023
DATUM ZPRACOVÁNÍ	21. března 2023
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Šebesta
TELEFON	225 279 201
E-MAIL	jsebesta@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) podporuje naplnění záměrů a investic ve vztahu k energetice dle návrhu MPO, podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a navrhuje také další opatření dle následujících připomínek.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K záměrům NPO obecně

S ohledem na priority a čas za nejdůležitější považujeme naplnění záměrů a investic ve vztahu k energetice dle návrhu MPO (včetně podpory energetické infrastruktury, bezpečnosti a stability), podporu aplikovaného průmyslového výzkumu a vývoje (zejména pomocí programu TREND), investic do snižování emisí z dopravy a další opatření dle následujících připomínek.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K chybějícím komponentě týkající se výroby vodíku a související přípravy plynárenské infrastruktury

Žádáme do tabulky č. 2 části nových podnětů spadajících pod cíle REPowerEU doplnit investici „**Výroba vodíku, připojení k distribuční soustavě a příprava plynárenské infrastruktury na vodík**“ s celkovou alokací 1,97 mld. Kč.

Odůvodnění:

Z našeho pohledu je důležité v NPO reflektovat projekty směřované k přípravě energetické spotřeby plynu na postupné přidávání vodíku a záměnu metanu za vodík.

Cílem projektu je jednak ověření technologií a procesů v oblasti výroby, distribuce a užití vodíku, a dále projekt výroby vodíku s cílem nahradit zemní plyn pro provoz síťových infrastruktur vodíkem s nulovými emisemi.

Projekt zahrnuje realizaci několika dílčích projektů:

- d) Metodika posouzení vlivu vodíku na materiálovou odolnost prvků plynárenské soustavy,
- e) Zkušební a pilotní projekty distribuce vodíku ke konečným zákazníkům a
- f) Projekt výroby vodíku (Výroba vodíku za účelem náhrady zemního plynu pro provoz síťových infrastruktur vodíkem, a dodávek vodíku do dopravy).

Tato připomínka je zásadní.

3. Ke komponentě 5.2

Žádáme o zajištění finanční podpory deklarovaných programů TREND, Doprava 2030 a Prostředí pro život.

Odůvodnění:

Vzhledem k dlouhodobé podfinancovanosti aplikovaného výzkumu a vývoje a s ohledem na dřívější jednání s Evropskou komisí k Národnímu plánu obnovy vidíme jako velmi důležité zahrnout tyto programy do NPO.

Tato připomínka je zásadní.

4. K podpoře čisté mobility v podnicích

Žádáme o potvrzení, že v komponentě 2.4 bude podporována i dobíjecí infrastruktura, případně o její doplnění.

Odůvodnění:

Součástí komponenty 2.4 Podpora nákupu vozidel – vozidla (elektrická, H2, elektrokola) pro soukromé společnosti měla být dle schváleného NPO i podpora dobíjecí infrastruktury. V popisu toto ale chybí.

Tato připomínka je zásadní.

5. K programu Cirkulární řešení v podnicích

Žádáme také navýšení alokace programu **Cirkulární řešení v podnicích**.

Odůvodnění:

O program je velmi vysoký zájem, který výrazně převyšuje současnou alokaci. Přestože ne vždy se investice do zadání programu vejdou, neznamená to, že by v programu nemělo být pokračováno. Případné podmínky, které brání většímu využití v praxi, je třeba upravit.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY K PŘÍLOHÁM

6. K příloze č. 1 a příloze č. 4

Žádáme o zapracování nové komponenty **7.2 Dodávky paliva pro JE Dukovany**, která je obsažena v dokumentu *Sumarizace podnětů k rozšíření NPO* i do ostatních částí *Aktualizace Národního plánu obnovy, včetně půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost*. Zmínka o této nové komponentě chybí jak v *Příloze 1. změny stávajícího NPO + realokace*, tak v *Příloze 4: Přehled všech požadavků na financování ve struktuře aktualizovaného NPO*.

Odůvodnění:

Z uvedeného textu není zřejmé, v jaké fázi rozpracovanosti a schvalování záměry komponent uvedené v dokumentu *Sumarizace podnětů k rozšíření NPO* jsou. Zároveň vidíme jako zavádějící, že například rovněž zamýšlená komponenta *Zajištění náhrady jaderného paliva IRT-4M pro výzkumná jaderná zařízení*

v České republice výše zmiňovaná Příloha 4 obsahuje. Komponenta 7.2 *Dodávky paliva pro JE Dukovany* má již přiřazené číslo, avšak tabulka v *Příloze 1. změny stávajícího NPO + realokace* končí komponentou 6.2, což není blíže vysvětleno.

Tato připomínka je zásadní.

7. K příloze č. 2 – ke komponentě 28 – MPO: Nová investice v rámci komponenty 1.5 Podpora IPCEI

Žádáme o sjednocení popisu projektů IPCEI.

Upozorňujeme, že v dokumentech a příloze číslo 4 jsou rozdílná čísla o výši podpory IPCEI (2,084 + 0,7 versus 0,5 mld. Kč).

Zároveň upozorňujeme, že celkem by mělo na projekty IPCEI být přibližně 2,8 mld. Kč, ale ani tato částka nepokryje plánované náklady. Z popisu investic není jasné, jak bude zajištěn zbytek financování, když se k realizaci těchto projektů ČR zavázala.

Tato připomínka je zásadní.

8. K příloze č. 2 – ke komponentě 13 – MPO: Zvýšení energetické bezpečnosti České republiky a snížení její dovozní závislosti na fosilních zdrojích z Ruské federace

V souvislosti s naší připomínkou č. 2 žádáme jako písm. d) až f) v kapitole 13.5 doplnit **projekt týkající se výroby vodíku a související přípravy plynárenské infrastruktury**.

Návrh znění nové subkomponenty jako písm. d) až f) v kapitole 13.5:

”

d) Metodika posouzení vlivu vodíku na materiálovou odolnost prvků plynárenské soustavy

Výzva	Metodika posouzení vlivu vodíku na materiálovou odolnost prvků plynárenské soustavy
Cíl	Dle stávajících poznatků a dostupných technických norem je povinností provozovatele distribuční soustavy posoudit vysokotlaká potrubí (nad 16 bar) na účinky přepravovaných směsí nad 10% H ₂ . Cílem projektu je vytvoření metodiky a dokumentace v rozsahu nezbytném pro posouzení vlivu vodíku na jednotlivé prvky distribuční soustavy. Jedná se zejména o posouzení vlivu vodíku na vysokotlaké části distribuční soustavy (nad 16 bar). Součástí tohoto projektu bude i vytvoření podkladů, které budou použity při vytváření národních a oborových standardů.
Implementace	Společnost GasNet, s.r.o.
Spolupráce a zapojení zúčastněných stran	Subjekty sdružené v rámci Českého plynárenského svazu.
Překážky a rizika	Stávající technická legislativa nedefinuje jasné požadavky na posuzování vlivu vodíku na části distribuční soustavy. Rizikem je včasnost vývoje technických standardů, jak na evropské, tak na národní úrovni.

Cílové skupiny populace a ekonomické subjekty	Účastníci trhu s plynem. Sektor dopravy.
Souhrnné náklady realizace financované z RRF za celé období	70 milionů Kč.
Dodržování pravidel státní podpory	Podpora podle čl. 107, bodu 3 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie je slučitelná se společným trhem, jelikož se jedná o podporu, která má napomoci uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu a napravit případnou vážnou poruchu v hospodářství ČR (zajištění bezpečnosti dodávek plyných paliv a omezení závislosti na dovozu ruského zemního plynu).
Uvedte dobu implementace	2023 – 2027

e) Zkušební a pilotní projekty distribuce vodíku ke konečným zákazníkům

Výzva	Zkušební a pilotní projekty distribuce vodíku ke konečným zákazníkům
Cíl	<ul style="list-style-type: none"> a) Ověření odolnosti a bezpečnosti provozu stávajících plynárenských zařízení na působení vodíku. b) Ověření způsobilosti stávajících odběrných plynových zařízení a spalovacích cest pro spalování vodíku. c) Výstavba a zprovoznění tréninkového polygonu a potřebného sociálního zázemí pro výcvik nových a stávajících zaměstnanců. Získání zkušenosti pro práci s plynovým zařízením sloužícím k distribuci a spotřebě vodíku. Zvýšení znalosti rizik, eliminace pracovních úrazů.
Implementace	Společnost GasNet, s.r.o.
Spolupráce a zapojení zúčastněných stran	Subjekty sdružené v rámci Českého plynárenského svazu.
Překážky a rizika	Nedostatečná rychlost procesu přípravy právních předpisů a technických norem.
Cílové skupiny populace a ekonomické subjekty	Účastníci trhu s plynem. Sektor dopravy.
Souhrnné náklady realizace financované z RRF za celé období	100 milionů Kč.
Dodržování pravidel státní podpory	Podpora podle čl. 107, bodu 3 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie je slučitelná se společným trhem, jelikož se jedná o podporu, která má napomoci uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu a napravit případnou vážnou poruchu v hospodářství ČR (zajištění bezpečnosti dodávek plyných paliv a omezení závislosti na dovozu ruského zemního plynu).
Uvedte dobu implementace	2023 – 2027

f) Projekt výroby vodíku

Výzva	Projekt výroby vodíku

Cíl	<p>Výrobu vodíku za účelem náhrady zemního plynu pro provoz síťových infrastruktur bezemisním vodíkem, další část vyrobeného vodíku by bylo využíváno v dopravě.</p> <p>Z technického hlediska se jedná o kombinaci technologií power-to-gas na 7-8 místech distribuční sítě GasNet. Potřebná elektřina je vyráběna vlastní technologií na bázi expanzních turbín s kogeneračními stroji, dále doplněno o externě dodávané zelené elektřiny z obnovitelných energií na základě PPA.</p> <p>Využitím vyrobeného vodíku lze snížit až 85% současných emisí GasNet, které vznikají využíváním zemního plynu k pokrytí vlastní spotřeby při provozu sítí.</p> <p>Druhá část vodíku je určena pro použití v těžké nákladní dopravě. Vodík určený pro těžkou dopravu může do roku 2030 pomoci překonat stávající mezeru ve výši 34% ve snižování emisí v odvětví dopravy.</p> <p>Vedle kladného dopadu na emise CO₂, dojde k omezení závislosti na dodávkách plynu ze zahraničí.</p>
Implementace	Společnost GasNet Služby, s.r.o.
Spolupráce a zapojení zúčastněných stran	Společnost GasNet Služby, s.r.o., společnost GasNet, s.r.o., externí provozovatelé obnovitelných zdrojů (pro účely PPA), výrobce zařízení na výrobu vodíku, výrobce expanzních turbín a kogeneračních jednotek.
Překážky a rizika	<p>Stávající energetický zákon (č. 458/2000 Sb.) prozatím nezahrnuje vodík pod definici plynu (EZ). Nejsou tak stanoveny základní podmínky výroby vodíku pro energetické účely a jeho využití v rámci plynárenské soustavy. Tím vznikají rizika pro potenciální investory do výroby vodíku. Překážkou pro realizaci výroby vodíku jsou dlouhé procesy změn územních plánů a nedostatek obnovitelných zdrojů elektřiny. Přípravu staveb elektrolyzérů významně komplikuje a prodlužuje stávající legislativa, a to zejména zákon o posuzování vlivu na životní prostředí a zákon o integrované prevenci.</p> <p>Nutná úprava POZE pro účely vodíku určeného pro těžkou přepravu.</p>
Cílové skupiny populace a ekonomické subjekty	Účastníci trhu s plynem. Sektor dopravy.
Souhrnné náklady realizace financované z RRF za celé období	1.500 milionů Kč.
Dodržování pravidel státní podpory	Podpora podle čl. 107, bodu 3 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie je slučitelná se společným trhem, jelikož se jedná podporu, která má napomoci uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu a napravit případnou vážnou poruchu v hospodářství ČR (zajištění bezpečnosti dodávek plyných paliv a omezení závislosti na dovozu ruského zemního plynu).
Uvedte dobu implementace	2023–2027

“

Odůvodnění:

Cílem projektu je jednak ověření technologií a procesů v oblasti výroby, distribuce a užití vodíku, a dále projekt výroby vodíku s cílem nahradit zemní plyn pro provoz síťových infrastruktur vodíkem s nulovými emisemi.

Projekt zahrnuje realizaci několika dílčích projektů:

- d) Metodika posouzení vlivu vodíku na materiálovou odolnost prvků plynárenské soustavy,
- e) Zkušební a pilotní projekty distribuce vodíku ke konečným zákazníkům a
- f) Projekt výroby vodíku (Výroba vodíku za účelem náhrady zemního plynu pro provoz síťových infrastruktur vodíkem, a dodávek vodíku do dopravy).

Tato připomínka je zásadní.